

Op woensdag 12 maart 2014 organiseerde ACOD UGent een infosessie voor alle praktijkassistenten van de Universiteit Gent. Tijdens deze infosessie werd uitleg gegeven over enerzijds het specifieke statuut van de universitaire praktijkassistenten, en anderzijds over de plannen van de UGent om een eigen reglementering uit te werken voor het gebruik van dit personeelsstatuut. Tegelijk werd ook ingegaan op de standpunten van ACOD rond de inhoud van deze toekomstige interne reglementering.

Het huidige personeelsstatuut van de universitaire praktijkassistenten

Het statuut van praktijkassistent houdt heel wat nadelen in voor de betrokken personeelsleden.

Duur van de tewerkstelling en werkzekerheid

Het praktijkassistentenschap is een tijdelijke statutaire aanstelling. Men kan nooit een vaste benoeming krijgen als praktijkassistent. Dit is decretaal zo bepaald door de Vlaamse Overheid. Tegelijk heeft de overheid vastgelegd dat praktijkassistenten kunnen worden aangesteld voor een periode van maximum 5 jaar. Verlenging is slechts mogelijk na een hernieuwde aanstelling. Hierbij geldt verder nog dat voltijdse praktijkassistenten na in totaal 5 jaar aanstelling niet meer voltijds mogen worden verlengd. Deeltijds aangestelde praktijkassistenten kunnen wel permanent worden verlengd met telkens een nieuwe aanstelling van maximum 5 jaar.

Het is duidelijk dat de praktijkassistent, als permanente tijdelijke, geen enkele werkzekerheid heeft na afloop van zijn of haar lopende aanstelling. Indien de faculteit beslist om het praktijkassistentenschap niet te hernieuwen, dan is daar juridisch geen verweer tegen. Bovendien hebben praktijkassistenten op dat moment ook geen enkel recht op een opzeggingstermijn of opzeggingsvergoeding zoals deze geldt voor contractuele personeelsleden met een contract van onbepaalde duur. Men kan gewoon van de ene dag op de andere op straat worden gezet op het einde van de aanstellingsperiode.

Zelf indien de eigen positie momenteel relatief zeker lijkt, bvb omdat men belangrijke taken opneemt binnen de opleiding, blijft het risico op niet verlenging steeds bestaan. Wanneer de vakgroep of faculteit op een bepaald moment op zoek moet naar personeel, dan zijn de korte tijdelijke aanstellingen van praktijkassistenten, assistenten en doctor-assistenten immers een makkelijk doelwit.

Loopbaan

Als praktijkassistent wordt men ingeschaald in de loopbaan van de universitaire assistenten. Deze loopbaan heeft slechts 1 schaal waarin men jaarlijkse of tweejaarlijkse verhogingen krijgt op basis van de geldelijke anciënniteit. Het is niet mogelijk om door te groeien naar een andere schaal of om op enigerlei andere wijze te bevorderen. Het gaat hier dus eigenlijk om het doorlopen van één salarisschaal zonder enig perspectief.

Pensioen

MERK OP: Het pensioen is en blijft een heel complexe materie waarbij nagenoeg elke wijziging in de individuele loopbaan van een toekomstig gepensioneerde een sterke invloed heeft op het uiteindelijke pensioen. Slechts de pensioendiensten RVP (werknemers), PDOS (ambtenaren) en RSVZ (zelfstandigen) kunnen op het moment van pensionering het uiteindelijke pensioenbedrag vaststellen. Op de volgende pagina's vindt u wel enkele belangrijke aspecten van de pensioensituatie van praktijkassistenten die u in staat stellen om de risico's van uw situatie beter in te schatten.

Welk soort pensioen?

Enkel statutaire personeelsleden die vast benoemd zijn, kunnen een overheidspensioen (of "ambtenarenpensioen") ontvangen. Aangezien praktijkassistenten sowieso een tijdelijke statutaire aanstelling hebben, hebben zij voor deze jaren als praktijkassistent dus in principe geen recht op een overheidspensioen. De jaren als praktijkassistent tellen mee voor het werknemerspensioen, dat aanzienlijk nadeliger is dan een overheidspensioen.

De enige uitzondering op deze regel is wanneer men na de periode als praktijkassistent ergens een vaste benoeming krijgt in een ander ambt. In dat geval tellen de jaren als tijdelijk statutair aangesteld praktijkassistent wel mee voor de berekening van het overheidspensioen dat men zal ontvangen op basis van de vaste benoeming in dat andere ambt. Deze jaren tellen op dat moment mee voor het pensioen aan loopbaanbreuk 1/55.

Indien er geen vaste benoeming in een ander ambt volgt op de periode van praktijkassistentenschap, komen de jaren als praktijkassistent echter enkel in aanmerking voor een werknemerspensioen!

Wat als je reeds een andere benoeming hebt?

Sommige praktijkassistenten zijn reeds voltijds of deeltijds benoemd, bvb in het secundair onderwijs. Al naar gelang hun individuele situatie hebben zij bvb een voltijds of deeltijds verlofstelsel opgenomen binnen dat ambt waarin ze benoemd zijn, om als praktijkassistent aan de UGent aan de slag te kunnen gaan. Hierbij gaat het vaak om verlofstelsels waarvan de periodes op zich niet in aanmerking komen voor de berekening van het overheidspensioen voor dat ambt waarin men benoemd is.

Indien u zich in een dergelijke situatie bevindt, dan is het belangrijk dat u vóór het einde van uw loopbaan pookt om die bestaande benoeming uit te breiden (indien het gaat om een deeltijdse benoeming) of terug op te trekken (bij een verlofstelsel) naar een voltijdse benoeming die volledig in aanmerking komt voor het overheidspensioen. Indien dit gebeurt, dan zal ook de volledige periode als praktijkassistent in aanmerking komen voor de berekening van het overheidspensioen voor de functie waarin u benoemt bent. De Pensioendienst voor de Overheidssector houdt immers rekening met het laatste benoemingspercentage binnen uw loopbaan dat in aanmerking komt voor het pensioen.

Een concreet voorbeeld ter verduidelijking:

1) Verlofstelsels

U bent voltijds benoemd als leerkracht in het secundair onderwijs. U heeft een halftijds verlofstelsel opgenomen in het kader van een gewone terbeschikkingstelling voor persoonlijke aangelegenheden. Dit specifieke verlofstelsel komt niet in aanmerking voor het overheidspensioen. Binnen dit halftijds verlofstelsel krijgt u een aanstelling van 50% als praktijkassistent aan de UGent.

Mogelijkheid A: Indien uw vaste benoeming tot het einde van uw loopbaan gereduceerd blijft tot 50%, dan zal niets van uw tewerkstelling als praktijkassistent in aanmerking komen voor uw overheidspensioen uit uw vaste benoeming.

Mogelijkheid B: Indien uw vaste benoeming vóór het einde van uw loopbaan terug op 100% wordt gebracht, dan komt de volledige tewerkstelling als praktijkassistent in aanmerking voor uw overheidspensioen uit uw vaste benoeming. Er geldt geen minimumperiode gedurende dewelke uw benoeming opnieuw op 100% dient te zijn gebracht. Zelfs al zou dit gebeuren op 1 maand van uw pensioen, dan nog volstaat dit om de periode van het praktijkassistentenschap in aanmerking te laten komen voor het overheidspensioen.

Mogelijkheid C: Indien uw vaste benoeming vóór het einde van uw loopbaan terug wordt gebracht naar 80%, dan komt slechts een deel van de tewerkstelling als praktijkassistent in aanmerking voor uw overheidspensioen uit uw vaste benoeming. Het gaat hier dan over 30/50 van deze tewerkstelling, namelijk het verschil tussen die 50% die u nog had binnen uw benoeming, en de 80% waarmee u uiteindelijk uw loopbaan heeft beëindigd. De overige 20% van de tewerkstelling als praktijkassistent vallen dan onder het pensioenstelsel voor werknemers.

2) Deeltijdse benoemingen

U bent voor 50% benoemd als leerkracht in het secundair onderwijs. Daarnaast heeft u een aanstelling van 50% als praktijkassistent aan de UGent.

Mogelijkheid A: Indien uw vaste benoeming tot het einde van uw loopbaan beperkt blijft tot 50%, dan zal niets van uw tewerkstelling als praktijkassistent in aanmerking komen voor uw overheidspensioen uit uw vaste benoeming.

Mogelijkheid B: Indien uw deeltijdse vaste benoeming vóór het einde van uw loopbaan wordt aangevuld of uitgebreid tot 100%, dan komt de volledige tewerkstelling als praktijkassistent in aanmerking voor uw overheidspensioen uit uw vaste benoeming. Er geldt geen minimumperiode gedurende dewelke uw benoeming opnieuw op 100% dient te zijn gebracht. Zelfs al zou dit gebeuren op 1 maand van uw pensioen, dan nog volstaat dit om de periode van het praktijkassistentenschap in aanmerking te laten komen voor het overheidspensioen.

Mogelijkheid C: Indien uw deeltijdse vaste benoeming vóór het einde van uw loopbaan wordt aangevuld of uitgebreid tot 80%, dan komt slechts een deel van de tewerkstelling als praktijkassistent in aanmerking voor uw overheidspensioen uit uw vaste benoeming. Het gaat hier dan over 30/50 van deze tewerkstelling, namelijk het verschil tussen die 50% die u reeds had binnen uw benoeming, en de 80% waarmee u uiteindelijk uw loopbaan heeft beëindigd. De overige 20% van de tewerkstelling als praktijkassistent vallen dan onder het pensioenstelsel voor werknemers.

Cumulatie van pensioenstelsels

Vele deeltijdse praktijkassistenten hebben naast hun praktijkassistentenschap nog een andere tewerkstelling, bvb als zelfstandige of als vast benoemd leerkracht (deeltijds of in een verlofstelsel) in het secundair onderwijs.

Bij een dergelijke dubbele tewerkstelling, waarbij beide jobs onder een ander pensioenstelsel vallen (praktijkassistent in het werknemersstelsel, en de andere job in het stelsel der zelfstandigen of in het ambtenarenstelsel), bouwt men pensioenrechten op in beide stelsels.

De regels voor in aanmerking nemen van jaren voor de pensioenberekening verschillen voor elk van de drie pensioenstelsels. Hierdoor is het mogelijk dat bepaalde jaren in aanmerking komen in verschillende pensioenstelsels.

Tot op heden leidde het principe van de eenheid van loopbaan ertoe dat men soms jaren uit een bepaald stelsel verliest bij de pensioenberekening, ook al heeft men er bijdragen voor betaald. Een voorbeeld hiervan betreft de personen die als zelfstandige een voldoende hoge bijdrage hebben betaald om pensioenrechten in het stelsel voor zelfstandigen te openen. Indien op het einde van hun loopbaan blijkt dat het totale aantal in aanmerking komende jaren uit de verschillende pensioenstelsels het maximum overschrijdt dat geldt voor de pensioenberekening, dan worden de (nadeligere) jaren als zelfstandige als eerste geschrapt.

Ondertussen heeft de federale regering een wetsontwerp ingediend dat het principe van eenheid van loopbaan wijzigt. Het is dus mogelijk dat dit probleem binnenkort niet meer aan de orde is of een kleinere impact heeft. Er dient echter nog een en ander verder te worden verduidelijkt over de toekomstige berekeningswijzen alvorens hierover uitsluitsel kan worden gegeven.

De taken van praktijkassistenten

Oorspronkelijk was het de bedoeling van het praktijkassistentenschap om mogelijk te maken dat personen tewerkgesteld buiten de universiteit voor een heel klein percentage een lesopdracht zouden kunnen opnemen binnen de universiteit. Binnen deze beperkte lesopdracht zouden zij dan de ervaring uit hun andere job kunnen bijbrengen aan de studenten, meestal onder de vorm van praktijkoefeningen. Zo kan bvb een kinesist de praktijkoefeningen begeleiden van de studenten revalidatiewetenschappen en kinesitherapie.

Vaak wordt het praktijkassistentenschap echter ingezet om ook andere opdrachten uit te voeren, vaak tegen veel hogere aanstellingspercentages, soms zelfs met een voltijdse aanstelling als praktijkassistent. Zo worden heel diverse functies die naar taakinhoud nagenoeg volledig administratief zijn, toch uitgevoerd door praktijkassistenten. De voornaamste reden hiervoor is dat men deze mensen via opeenvolgende tijdelijke aanstellingen kan tewerkstellen, en hen dus na afloop van een dergelijke aanstelling zonder meer kan op straat zetten, bvb wanneer men de desbetreffende personeelsmiddelen voor een andere, nieuwe functie zou willen inzetten. Eigenlijk gaat het hier dus om een oneigenlijk gebruik van het praktijkassistentenschap. Een ander vorm van misbruik van het praktijkassistentenschap, is als opvangmandaat voor doctorandi.

Daar waar praktijkassistenten oorspronkelijk slechts voor 10 of 20 procent in dit, sowieso slechte, statuut zouden zitten, ontstonden er dus praktijkassistentenschappen met een veel grotere omvang. Hierdoor zijn de nadelige effecten voor de betrokkenen nog veel groter, en zijn zij ook in veel sterkere mate afhankelijk van de verlenging van hun aanstelling in dit precaire statuut.

De plannen van de UGent

Onder impuls van de discussie die de voorbije jaren werd gevoerd tussen de Vlaamse Overheid, de instellingsbesturen en de vakbonden rond het statuut van de universitaire praktijkassistenten, heeft ook de UGent het "gebruik" van het praktijkassistentenschap binnen de instelling onder de loep genomen. Uit informele bronnen hebben wij vernomen dat er een reglement zal worden opgesteld met daarin de voorwaarden waaronder aan de UGent praktijkassistenten in de toekomst zullen mogen worden aangesteld.

De UGent heeft hierover ook reeds zelf, bij monde van haar academisch beheerder Koen Goethals, toelichting gegeven op de infosessie die werd georganiseerd voor de praktijkassistenten op dinsdag 18 maart.

In grote lijnen zijn dit de plannen van de UGent:

- 1) Het aanstellingspercentage van praktijkassistenten wordt beperkt. Men denkt hierbij aan een maximum aanstellingspercentage van 30%, maar dit kan nog licht gewijzigd worden. Het idee is dat het in deze gevallen zou gaan om "echte" praktijkassistenten die vanuit een andere job praktijkervaring binnenbrengen in de oefeningenlessen. Het is duidelijk dat het slechte statuut ook voor deze personen nog steeds nadelige gevolgen zal hebben.
- 2) Men wil daarnaast toch nog de mogelijkheid behouden om bepaalde praktijkassistenten een hoger aanstellingspercentage te geven. Dit zou dan echter worden beperkt in de tijd, waarbij

gedacht wordt aan een maximum van 5 jaar. Het idee is dat het hier zou gaan over tijdelijke “projecten”. Ook hier blijft het slechte statuut voor nadelige gevolgen zorgen voor de betrokkenen.

- 3) Praktijkassistentenschappen met een hoog aanstellingspercentage en van wie de functie structureel nodig is, dienen te worden omgezet naar functies binnen het administratief en technisch personeel (ATP). Dit is veruit de beste regeling.

Wat houdt de overgang naar het ATP-statuut in?

Hoe gebeurt de overgang?

Eerst en vooral moet de UGent beslissen dat zij voor een bepaald praktijkassistentenschap een ATP-functie zal open verklaren. Er dient in het nog te onderhandelen reglement te worden vastgelegd hoe dit precies zal gebeuren. Het kan geenszins de bedoeling zijn om hier willekeur te laten heersen waarbij in een soortgelijke situatie de ene persoon wel en de andere niet de mogelijkheid krijgt om over te gaan naar het ATP-statuut.

Vervolgens dient er een openbare vacature te worden open verklaard, waarvoor iedereen vrij kan kandideren.

Dit betekent dus dat de betrokken praktijkassistent opnieuw zal moeten kandideren voor zijn eigen functie op het moment dat deze een ATP-positie wordt!

Enkel voltijdse praktijkassistenten die op 1 oktober 2013 reeds 5 jaar of langer aangesteld zijn, kunnen zonder een dergelijke openbare vacature worden overgezet naar het ATP-statuut. Verder dient vóór de komende verkiezingen nog een decreet te worden gestemd in het Vlaams Parlement waarin wordt bepaald dat deze overgangsregel ook geldt voor praktijkassistenten met een aanstelling van minstens 70 procent die op 1 oktober 2013 reeds 5 jaar of langer aangesteld zijn. Alle praktijkassistenten die niet aan deze voorwaarden voldoen, kunnen zoals hierboven reeds vermeld enkel via een openbare vacature ATP-lid worden!

Pensioen

Als ATP-lid krijgt men, na een stage van 6 maanden, een vaste benoeming en heeft men bijgevolg ook recht op een overheidspensioen. Volgens wat hierboven reeds werd uiteengezet over het pensioen, zullen de jaren als tijdelijk praktijkassistent op dat moment ook in aanmerking komen voor de berekening van dit overheidspensioen.

Loopbaan

ATP-leden hebben een loopbaan waarbij men, mits gunstige evaluaties, na 4 jaar overgaat naar een volgende salarisschaal binnen de eigen functieklasse. De UGent denkt eraan om de praktijkassistenten in te schalen in de functieklasse A.

Meer hierover en over de andere loopbaanmogelijkheden is te lezen in het ATP-reglement van de UGent: https://www.ugent.be/intranet/nl/reglementen/werken/personeel/atp/pdf-ghentuniversity_2013_10_01.pdf

Verloning

De UGent heeft op de infosessie van 18 maart bevestigd dat de anciënniteit van de praktijkassistenten die overgaan naar het ATP-statuut volledig zal behouden blijven. Bij de inschaling zou een simulatie

worden gemaakt op basis van hun loopbaan als praktijkassistent, en dit volgens dezelfde regeling als dewelke die geldt voor ATP-leden die overgaan van het integratiekader naar het universitair kader. Niemand zal een lager loon krijgen dan hetgene men nu ontvangt.

Wat zijn de eisen van ACOD ivm het praktijkassistentenschap aan de UGent?

ACOD eist

- Een inventarisatie van de huidige praktijkassistenten en hun functieomschrijving
- Dat wordt vastgelegd waarvoor een praktijkassistent mag / kan worden ingezet
- Dat tijdelijke aanstellingen als praktijkassistent worden beperkt tot een maximum van 30% en daarnaast ook tot een maximumtermijn van in totaal 5 jaar
- Dat zoveel mogelijk praktijkassistenten overgaan naar het ATP-statuut
- Dat er een overgangsfase komt voor aflopende bestaande tijdelijke aanstellingen

ACOD biedt hulp ...

Heeft u verdere vragen over het statuut van praktijkassistenten? Je kan deze steeds per mail sturen naar:

ACOD@UGent.be

Voor specifieke hulp of advies rond uw situatie vragen wij u evenwel om lid te worden van ACOD. Dit kan via onze website:

<http://www.acod.ugent.be>